

2.13. Кредити

С въвеждането на валутен борд и фиксиран курс на лева към германската марка през 1997 г., както и с определянето на строги правила за банковата дейност, бе постигната стабилност на банковата система и бяха създадени условия за нормална кредитна дейност. Това би трябвало да бъде предпоставка за нарастване размера на кредитите за селското стопанство. На практика банковият сектор и до сега не предоставя в достатъчна степен необходимия на аграрния отрасъл кредитен ресурс за производствена и инвестиционна дейност. Това е следствие от редица причини, между които това, че :

- Селското стопанство е определяно от банките като високорисков сектор. От една страна за това определение влияние оказва спецификата на селскостопанското производство – моментът на влагането на средства за производството и моментът на получаването на продукта и неговата реализация и възстановяването на изразходваните средства са твърде раздалечени във времето. Селското стопанство се влияе в твърде голяма степен от капризите на природата. Поради забавено връщане на земята се забавя формирането и развитието на производствените структури – пазарно ориентирани и функциониращи, такива, с каквито банките биха желали да си партнират;
- За отпускането на кредити се изискват високи обезпечения чрез имущество, които земеделските производители трудно могат да осигурят;
- До момента земеделската земя, в условията на неразвит пазар на земята, има много ниска стойност и не може да служи за обезпечение на исканите заеми;
- Банките са изправени пред строги нормативни изисквания за осъществяване на кредитната си дейност.

Данни за кредитирането на аграрния отрасъл от търговските банки за последните пет години са показани в Таблица II.60.

Таблица II.60

Данни на БНБ за кредитирането на аграрния отрасъл от търговски банки за периода 1997 г. – 2001 г. млн. лв.

КРЕДИТИ – ОБЩО ЛЕВОВИ И ВАЛУТНИ	1997*	1998*	1999	2000	2001
<i>Кредити за аграрния отрасъл</i>	183.5	105.1	127.3	124.7	164.5
Кредити за отраслите на икономиката	4 093.0	4 307.6	6 270.7	7 894.1	9 357.5
Дял на кредитите за аграрния отрасъл в кредитите за икономиката като цяло	4.5 %	2.4 %	2.0 %	1.6 %	1.8 %
млн.лв.					
КРЕДИТИ - ЛЕВОВИ	1997*	1998*	1999	2000	2001
<i>Кредити за аграрния отрасъл</i>	158.6	82.0	82.8	102.4	137.7
Кредити за отраслите на икономиката	931.7	1 056.5	2 266.3	2 629.0	3 440.8
Дял на кредитите за аграрния отрасъл в кредитите за икономиката като цяло	17.0 %	7.8 %	3.7 %	3.9 %	4.0 %
млн.лв.					
КРЕДИТИ - ВАЛУТНИ	1997*	1998*	1999	2000	2001
<i>Кредити за аграрния отрасъл</i>	24.9	23.1	44.5	22.3	26.8
Кредити за отраслите на икономиката	3 161.3	3 251.1	4 004.4	5 265.1	5 916.7
Дял на кредитите за аграрния отрасъл в кредитите за икономиката като цяло	0,8 %	0,7 %	1,1 %	0,4 %	0,5 %

Източник: Българска народна банка

- Данните за 1997 г. и 1998 г. са в деноминирани лева

2.13.1. Краткосрочни кредити на ДФ "Земеделие"

Данни за краткосрочното кредитиране от ДФ "Земеделие" през 2001 г. и първото шестмесечие на 2002 г. са посочени в Таблици II.61 и II.62.

Таблица II.61

Брой сключени договори и отпуснати краткосрочни кредити в рамките на целевите финансови линии на ДФ "Земеделие" през 2001 година

№	Финансова линия	Брой договори	Отпуснати кредити (хил.лв.)
	Пролетна кампания на 2001 г.		
1	Целева финансова линия - изкуствен тор за подпомагане на земеделските производители на пшеница, ечемик, ориз, картофи, царевица за зърно и слънчоглед, реколта 2001 г.	787	8 158,6
2	Целева финансова линия - препарати за растителна защита за подпомагане на земеделските производители на пшеница, ечемик, ориз, картофи, царевица за зърно и слънчоглед, реколта 2001 г.	619	5 194,7
3	Целева финансова линия - семена за семепроизводство и масов посев за подпомагане на земеделските производители на царевица за зърно, реколта 2001 г.	328	1 135,7
4	Целева финансова линия за подпомагане на земеделските производители на черен маслодаен слънчоглед, реколта 2001 г.	276	764,6
5	Целева финансова линия - картофи за засаждане, за консумация и семепроизводство, реколта 2001 г.	141	1 132,4
6	Доплащания по целеви финансови линии за 2000 г.	*	156,0
	Общо за пролетната кампания	2151	16 542,0
	Есенна кампания на 2001 г.		
1	Целева финансова линия - изкуствен тор за подпомагане на земеделските производители на пшеница, ечемик, царевица за зърно и слънчоглед, реколта 2002 г.	680	3 995,6
2	Целева финансова линия - семена за семепроизводство и масов посев на пшеница за хляб, реколта 2002 г.	427	5 275,9
	Общо за есенната кампания	1 107	9 271,5
	Общо за пролетната и есенната кампания на 2001 г.	3 258	25 813,5

Източник: ДФ Земеделие

Таблица II.62

Брой сключени договори и отпуснати краткосрочни кредити в рамките на целевите финансови линии на ДФ "Земеделие" за пролетната кампания на 2002 година

№	Финансова линия	Брой договори	Отпуснати кредити (хил.лв.)
1	ЦФЛ - изкуствен тор за пшеница, ечемик, слънчоглед, царевица и сорго, реколта 2002 г.	724	6 233,7
2	ЦФЛ -препарати за РЗ на посевите от пшеница, ечемик, слънчоглед, царевица за зърно и сорго, реколта 2002 г.	634	4 875,0

3	ЦФЛ - -семена за масов посев на черен маслодаен слънчоглед, реколта 2002 г.	306	651,3
4	ЦФЛ - семена за масов посев на царевица за зърно, реколта 2002 г.	207	821,4
5	ЦФЛ -семена за масов посев на сорго, реколта 2002 г.	11	15,9
6	ЦФЛ - посадъчен материал от картофи за консумация, реколта 2002 г.	69	229,8
7	ЦФЛ - семена за посев на лен и субсидия за предадени количества готова продукция, реколта 2002 г.	3	3,6
8	ЦФЛ - семена за посев, торове и препарати за растителна защита на червена капия, реколта 2002 г.	36	155,9
9	ЦФЛ - семена за посев и препарати за растителна защита на домати за консервиране, реколта 2002 г.	6	4,0
10	ЦФЛ - семена за посев и препарати за растителна защита на корнишони за консервиране, реколта 2002 г.	3	2,7
11	ЦФЛ за закупуване на дизелово гориво за прибиране на пшеница, ечемик, царевица и сорго, реколта 2002 г.	87	401,5
Общо		2086	13 394,8

Източник: ДФ Земеделие

2.13.2. Инвестиционни кредити на ДФ "Земеделие"

Инвестиционни програми на ДФ "Земеделие" по схемата "с ресурс на Фонда – за сметка и риск на Търговската банка".

През 2001 г. инвестиционното кредитиране е било подчинено на изпълнението на осем инвестиционни програми:

1. Програма *"Земеделско начало"* за реализация на инвестиционни проекти на стойност до 20 000 лв.;
2. Програма *"Българска ферма"* за реализация на инвестиционни проекти на стойност до 150 000 лв., при минимум 10% собствено участие на земеделския производител;
3. Програма *"Развитие"* за реализация на инвестиционни проекти над 150 000 лв., при минимум 30% собствено участие на земеделския производител;
4. Програма *"Планинско земеделие"* за реализация на инвестиционни проекти на стойност до 25 000 лв.;
5. Програма *"Екоземеделие"* за реализация на инвестиционни проекти на стойност до 320 000 лв., при минимум 25% собствено участие на земеделския производител;
6. Програма *"Млад земеделец"* за реализация на инвестиционни проекти на стойност до 20 000 лв.;
7. Програма *"Оранжеви"* за реализация на инвестиционни проекти на стойност до 1 500 000 лв., при минимум 35% собствено участие на земеделския производител;
8. Програма *"Основен ремонт и рециклирани трактори"* за реализация на инвестиционни проекти на стойност до:
 - 25 000 лв. - за основен ремонт на собствен трактор;
 - 30 000 лв. - за покупка на рециклиран трактор

Собственото участие на земеделския производител е минимум 20%.

Основните параметри на преференциалните инвестиционни кредити са:

- срок на кредитите – от 15 до 120 месеца;
- гратисни периоди – от 3 до 60 месеца;
- годишна лихва – 9% (7% за банката и 2 % за Фонда)

Кредитите се отпускат чрез рефинансиране на Търговски банки, които имат сключен договор с ДФ "Земеделие". Обезпечаването се извършва с активи, приемливи по вид и стойност от обслужващата банка.

През 2001 г. ДФ "Земеделие" е имал сключени договори за рефинансиране с 14 търговски банки: "Биохим" АД, "България инвест" АД, "Евробанк" АД, "Експресбанк" АД, "Международна банка за търговия и развитие"

АД, "Нефтинвестбанк" АД, "Общинска банка" АД, "Първа източна и международна банка" АД, "Първа инвестиционна банка" АД, "Росексимбанк" АД, "Тексимбанк" АД, "Хебросбанк" АД, "Централна кооперативна банка" АД и "Юнионбанк" АД.

През периода са действали и Регионални кредитни съвети във всички Областни дирекции на Фонда, които са разглеждали искания и вземали решения за отпускане на кредити в размер до 25 000 лв., при представено от земеделския производител писмено съгласие за обслужване на кредита от ТБ "ЦКБ" АД.

Пряко финансиране от ДФ "Земеделие" по схемата "с ресурс и риск на Фонда"

По финансова линия "Пряко кредитиране за създаване на трайни насаждения" са отпускани пряко от ДФ "Земеделие" преференциални инвестиционни кредити само за създаване на трайни насаждения (лозя, овощни дървета, ягоди, малини, етерично – маслени, аспержи и др.) при следните условия:

- размер на инвестицията – над 150 000 лв.;
- размер на собственото участие – минимум 30% от размера на инвестицията;
- обезпечаване на кредита – дълготрайни материални активи покриващи минимум 130% размера на кредита;
- еднократна комисионна – за обслужване и управление на кредита в размер на 1% от размера на кредита;
- лихвен процент – ОЛП плюс 3 /три/ пункта надбавка;
- срок на издължаване - до 120 месеца, в т.ч. гратисен период - до 60 месеца, в зависимост от вида на трайното насаждение.

По споразуменията с "Агротехника" АД – гр. Карлово е кредитирана пряко от ДФ "Земеделие" покупката на трактори и фрези при следните условия:

- собствено участие на земеделските производители – минимум 10 или 20% от стойността на техниката с включен ДДС;
- срок на издължаване на кредита до 60 месеца, в т.ч. гратисен период до 8 месеца;
- лихва по кредита – ОЛП плюс 4 пункта надбавка;
- обезпечаване на кредита – с новозакупената техника и други ДМА, покриващи минимум 130% размера на кредита или новозакупената техника и застрахователна полица на кредитния риск;
- еднократна комисионна – за обработка и управление на кредита в размер на 1% от размера на кредита;
- земеделските производители, регистрирани по ЗДДС, след усвояване на кредита, при изтичане на гратисния период, заплащат на Фонда дължимия по сделката ДДС.

Гарантиране пред Търговски банки на отпусканите от тях кредити на земеделски производители за покупка на земя за селскостопански цели по схемата "с ресурс на търговските банки – за сметка и риск на Фонда".

Земеделските производители кандидатстват за кредит за покупка на земеделска земя пред избраната от тях търговска банка, при лихвение и други условия, съгласно нейната тарифа и вътрешните й правила за кредитиране. Максималният размер на кредита е до 90% от стойността на сделката, като единствено обезпечение на кредита е гаранция, издадена от Фонда в полза на търговската банка. Гаранцията е със следните параметри:

- сума – до 135 000 лв., покриваща до 90 на сто от сумата на сделката;
- валидност – до 60 месеца;
- обезпечение – земята, обект на покупко-продажба и други дълготрайни материални активи, покриващи в съвкупност минимум 130% сумата на гаранцията;
- еднократна комисионна за издаване – 0,4% от сумата на гаранцията за тримесечие или част от него при минимум 100 лв.

Кредитни схеми за финансиране покупката на селскостопанска техника, основаващи се на съвместно поделение на риска между ДФ "Земеделие", доставчиците на селскостопанска техника и Търговска банка.

Инвестицията се кредитира с ресурс на Търговската банка при следните условия:

- собствено участие на земеделския производител – минимум 10% от цената на техниката;
- срок на издължаване на кредита - до 5 години, в т.ч. до 6 месеца гратисен период;
- лихва по кредита – в размер до ОЛП плюс 5,5 пункта надбавка.

Като обезпечение на кредита ДФ “Земеделие” издава гаранции пред Търговските банки в размер до 70% от размера на разрешения кредит и депозира парични средства в размер на 50% от поетия риск (размера на издадената гаранция).

През 2001 г. са действали следните схеми за инвестиционно кредитиране между ДФ “Земеделие”, търговска банка и съответен доставчик на техника:

Таблица II.63

Справка за постъпилите и одобрените инвестиционни проекти и издадените гаранции от ДФ “Земеделие” по действащите гаранционни схеми през 2001 г.

хил.лв.

N	Гаранционна схема	Постъпили проекти	Одобрени проекти		Издадени гаранции от ДФ “Земеделие”	
		брой	брой	стойност	брой	стойност
	I. За закупуване на селскостопанска техника					
1	“Клаас Агропроект – България 2000” /ТБ “ЦКБ”/	5	5	1 957,5	3	357,1
2	“Клаас Агропроект-България 2001” /ТБ “Тексимбанк”/	2	2	540,5	1	191,3
3	“Българо-английски земеделски проект”/ТБ “Биохим”/	6	7	2 667,3	5	1 250,1
4	“Агробул” /ТБ “България инвест”/	18	11	621,5	6	216,4
5	“Агро Ню България” /ТБ “България инвест”/	2	3	578,6	-	-
6	“Агростар” /ТБ “МБТР”/	2	1	26,2	-	-
7	“Ново земеделие” /СЖ “Експресбанк”/	1	2	438,2	-	-
8	“Про – Агро” /СЖ “Експресбанк”/	1	-	-	-	-
9	“Топ фарминг” /СЖ “Експресбанк”/	2	-	-	-	-
10	“Български земеделски проект” /ТБ “ОББ”/	1	-	-	-	-
11	“Български земеделски проект – 2001” /ТБ “БПБ”/	1	-	-	-	-
12	“Нов фермер” /СЖ “Експресбанк”/	2	1	123,9	-	-
13	“Механизация” /ТБ “България инвест”/	2	-	-	-	-
14	“Гаранционен фонд-българско мляко” /България инвест/	-	-	-	-	-
15	“Земя на хората” /СЖ “Експресбанк”/	-	-	-	-	-
16	“Зърно” /ТБ “ПИБ”/	-	-	-	-	-
	Общо по т.І:	45	32	6 953,7	15	2 014,9
	II. За закупуване на	7	4	488,6	10	602,1*

	ЗЕМЕДЕЛСКА ЗЕМЯ					
	ВСИЧКО I+II:	52	36	7 442,3	25	2 617, 0

Източник: ДФ Земеделие

*В общата бройка и сума са включени и издадените гаранции по одобрени проекти през 2000 г. От издадените гаранции през 2001 г. са предявени от Търговските банки и са платени са 6 бр. на стойност 82,8 хил.лв., издадени за гарантиране на кредити за закупуване на земеделска земя.

Таблица II.64

Справка за постъпилите, одобрените и рефинансираните/финансираните инвестиционни проекти от ДФ "Земеделие" през 2001 г.

хил.лв.

N	Програма	Постъ- пили проекти	Одобрени проекти		Рефинансирани/ финансирани проекти	
		брой	брой	стойност	брой	стойност
1.	По инвестиционните програми в т.ч.:	261	204	9 648,2	177	8 906,9
	- одобрени на Кредитен съвет в Централно управление	114	57	7 758,2	24	6 834,3
	- одобрени на Регионален кредитен съвет	147	147	1 890,0	153	2 072,6*
2	По финансова линия "Пряко кредитиране създаване на трайни насаждения"	54	29	23 804,9	26	24 755,0**
3	По споразуменията с "Агротехника" АД – пряко кредитиране от Фонда	48	31	890,3	26	604,0
	ВСИЧКО:	363	264	34 343,4	229	34 265,9

Източник: ДФ Земеделие

*През периода са финансирани и проекти, одобрени през 2000 г.

**В сумата са включени и предоставените траншове по проекти, чието финансиране е започнало през 2000 г.

Таблица II.65

Юридически статус на рефинансираните/финансираните проекти през 2001 г.

Юридически статус	Брой проекти
Физически лица и ЕТ	191
Дружества	32
Кооперации	6
ВСИЧКО:	229

Източник: ДФ Земеделие

Инвестиционното кредитиране от ДФ "Земеделие" през 2002 г.

Таблица II.66

Постъпили, одобрени и рефинансирани/финансирани инвестиционни проекти от ДФ "Земеделие" за периода 01.01. - 30.06.2002 г.

(хил.лв.)

N	Програма	Постъпили проекти	Одобрени проекти		Рефинансирани/ финансирани проекти	
		брой	брой	стойност	брой	стойност
1.11.	По инвестиционните програми в т.ч.:	40	9	1 002,9	26	2 023,1

- чрез рефинансиране на Търговски банки	25	4	310,6	24	786,1
- пряко финансиране от ДФ "Земеделие"	15	5	692,3	2	1 236,0

Източник: ДФ Земеделие

*Рефинансираните/финансираните проекти са одобрени през 2001 г.

Таблица II.67

Юридически статус на рефинансирани/финансирани проекти за периода 01.01.-30.06.2002 г.

Юридически статус	Брой проекти
Физически лица и ЕТ	22
Дружества	2
Кооперации	1
Други (фондация)	1
ВСИЧКО:	26

Източник: ДФ Земеделие

2.13.3. Схема за земеделски капиталов фонд Федерацията на Кооперациите "Взаимоспомагателни земеделски кредитни асоциации на частните стопани"(ВЗКАЧС) в България е създадена по проект на Програма ФАР между българското правителство и Комисията на Европейския съюз, която се основава на взаимоспомагателен принцип.

Изгодните лихвени условия и сроковете на погасяване, съобразени с реализация на продукцията на земеделските производители са част от преференциите, които стимулират развитието на селскостопанската дейност.

През 2001 г. от ВЗКАЧС са отпуснати общо 4 331 кредита на обща стойност 15 921 хил. лв. като от тях 4 236 са били отпуснати на земеделски производители на стойност 15 296.14 хил. лв., от които нивото на възвращаемост е около 92% (Таблица II.68).

Таблица II.68

Кредити на Взаимоспомагателни земеделски кредитни асоциации на частните стопани за 2001 г.

№	КВЗКАЧС	Населено място	Общо отпуснати кредити		В това число:				Лоши кредити	
					Земеделски производители		Други кредити			
			бр.	сума – хил. лв.	бр.	сума – хил. лв.	бр.	сума – хил.лв.	бр.	сума – хил. лв.
1	“ Агроинвест”	гр.Бургас	90	436.80	90	436.80			2	2.53
2	“Агроимпулс”	гр.Сливен	100	564.76	74	424.80	26	139.96	7	32.00
3	“Агро-ФАР”	гр.Ловеч	52	206.88	52	206.88			2	6
4	“Агрокредит”	гр.Ямбол	246	1 478.00	246	1 478.00			50	323.08
5	“Аетос”	гр.Айтос	166	767.00	166	767.00				
6	“Ген.Инзово”	гр.Ямбол	67	553.08	67	553.08				
7	“Ген.Тошево”	гр.Ген.Тошево	47	558.00	46	538.00	1	20.00	26	146
8	“Доверие”	гр.Добрич	110	476.55	95	389.55	15	87.00	3	3.4
9	“Искра”	гр.Пловдив	132	980.00	130	970.00	2	10.00		
10	“Кайнарджа”	с.Кайнарджа	153	450.00	153	450.00			15	35
11	“Добруджанска СК”	гр.Добрич	48	539.00	48	539.00			5	41.3
12	“Вит-ДМ”	гр.Д. Митрополия	119	304.37	119	304.37			8	15.28

13	"Земеделец"	гр.Страра Загора	102	412.60	97	369.60	5	43.00	8	56.85
14	"Катуница"	с.Катуница	154	621.29	131	365.39	23	255.90	5	29.95
15	"Кълн"	гр.Нова Загора	132	500.00	132	500.00			9	41.00
16	"Марица Инвест"	гр.Пловдив	179	576.00	179	576.00			5	10.00
17	"Мизия"	гр.Плевен	67	236.68	67	236.68			8	36.18
18	"Момина вода"	с.Момчиловци	226	484.00	226	484.00			8	26.6
19	"Надежда Петрич 96"	гр.Петрич	120	336.00	120	336.00			26	52.46
20	"Надежда96"	гр.Плиска	116	551.95	116	551.95			2	7.81
21	"Нова Черна 96"	гр.Тутракан	96	351.00	96	351.00			6	32
22	"Перелик"	гр.Смолян	420	830.00	420	830.00			47	118.00
23	"Пом. Стопанин"	гр.Поморие	215	542.20	215	542.20			3	17.75
24	"Самоков-96"	гр.Самоков	158	425.01	158	425.01			5	17.59
25	"Св.Георги"	гр.Пловдив	161	533.00	161	533.00				
26	"Смилян"	с.Смилян	237	420.00	225	384.00	12	36.00	10	23
27	"Стопанин I"	гр.Хасково	115	404.00	115	404.00			3	18
28	"Съгласие-96"	с.Русаля	56	430.00	56	430.00			18	120
29	"Тракия"	гр.Хасково	8	12.00	5	3.00	3	9.00	0	0
30	"Тракия-96"	с.Ръжево Конаре	44	109.40	44	109.40			15	45
31	"Труд-ВГ"	гр.Пловдив	91	215.00	91	215.00			3	3.6
32	"Устрем-96"	с.Овча могила	166	67.43	166	67.43			4	6
33	"Фермер"	гр.Павликени	138	549.00	130	525.00	8	24.00	11	35.6
ОБЩО			4331	15921.00	4236	15296.14	95	624.86	314	1301.98

Източник: Федерация на ВЗКАЧС

За първото полугодие на 2002 г. са отпуснати общо 2 566 кредита на стойност 9 161.30 хил. лв., което значително надвишава прогнозираните кредити за 2001 г. В края на годината са заявени общо 1 325 кредита на обща стойност 4 532.21 хил. лв., което е около 50% от отпуснатите през първото шестмесечие на 2002 г.

Нарастващият интерес от страна земеделските стопани, членове на кредитни кооперации да ползват кредити отпуснати от ВЗКАЧС, изисква предоставянето на по-голям кредитен ресурс от търговски банки и други финансови институции.

Таблица II.69 Кредити на Взаимоспомагателни земеделски кредитни асоциации на частните стопани за периода 1 януари – 31 юни 2001 г.

№	КВЗКАЧС	Населено място	Общо отпуснати кредити		В това число:				Лоши кредити	
					Земеделски производители		Други кредити			
			бр.	сума – хил.лв.	бр.	сума – хил.лв.	бр.	сума – хил.лв.	бр.	сума – хил.лв.
1	"Агроинвест"	гр.Бургас	48	150.50	48	150.50			1	0.78
2	"Агроимпулс"	гр.Сливен	39	153.60	39	153.60			5	45.09
3	"Агро-ФАР"	гр.Ловеч	39	105.50	39	105.50				
4	"Агрокредит"	гр.Ямбол	154	231.28	154	231.28			52	155.44
5	"Аетос"	гр.Айтос	162	786.00	162	786.00				

6	"Ген.Инзово"	гр.Ямбол	14	153.80	14	153.80				
7	"Ген.Тошево"	гр.Ген.Тошево	29	196.00	29	196.00			18	124.00
8	"Доверие"	гр.Добрич	105	484.55	88	421.95	17	62.6	5	6.70
9	"Искра"	гр.Пловдив	76	870.00	76	870.00			2	16.00
10	"Кайнарджа"	с.Кайнарджа	44	108.00	44	108.00			14	24.00
11	"ДобруджанскаСК"	гр.Добрич	42	532.20	42	532.20			5	30.10
12	"Вит-ДМ"	гр.Д.Митрополия	68	207.75	68	207.75			9	16.57
13	"Земеделец"	гр.Стара Загора	52	275.31	49	260.76	3	14.55	8	56.85
14	"Катуница"	с.Катуница	146	548.75	125	352.60	21	196.15	21	65.42
15	"Кълн"	гр.Нова Загора	124	500.00	124	500.00			11	47.00
16	"Марица Инвест"	гр.Пловдив	29	115.00	29	115.00				
17	"Мизия"	гр.Плевен	37	130.00	37	130.00			10	67.38
18	"Момина вода"	с.Момчиловци	141	324.50	141	324.50			2	10.70
19	"Надежда Петрич 96"	гр.Петрич	27	72.00	27	72.00				
20	"Надежда96"	гр.Плиска	52	243.75	52	243.75			2	3.98
21	"Нова Черна 96"	гр.Тутракан	28	61.00	28	61.00				
22	"Перелик"	гр.Смолян	218	428.00	218	428.00			47	118.00
23	"Пом. стопанин"	гр.Поморие	78	212.40	78	212.40			2	16.50
24	"Самоков-96"	гр.Самоков	149	412.44	149	412.44			5	17.30
25	"Св.Георги"	гр.Пловдив	37	134.00	37	134.00				
26	"Смилян"	с.Смилян	248	486.00	208	395.00	40	91	11	24.00
27	"Стопанин I"	гр.Хасково	56	178.00	56	178.00			1	17.00
28	"Съгласие-96"	с.Русаля	45	300.00	45	300.00			18	100.00
29	"Тракия"	гр.Хасково								
30	"Тракия-96"	с.Ръжево Конаре	15	34.00	15	34.00			15	45.00
31	"Труд-ВГ"	гр.Пловдив	23	31.00	23	31.00			1	2.40
32	"Устрем-96"	с.Овча могила	166	381.18	166	381.18			4	6.00
33	"Фермер"	гр.Павликени	75	315.10	70	300.10	5	15	11	23.00
ОБЩО			2566	9161.61	2432	8 782.31	86	379.3	280	1039.21

Източник: Федерация на ВЗКАЧС

2.13.4. Кредитиране срещу складови записи

Функциониращата система за издаване на складови записи от публичните складове за зърно е алтернативно решение на проблема с достъпа до краткосрочно финансиране. Данните на Националната служба по зърно сочат динамично развитие на тази дейност и са нагледно показани в таблици №№ II.70 и II.71.

Таблица II.70

Лицензирани публични складове (ПС) за зърно

Реколтна година	Лицензирани публични складове за зърно (броя*)	Лицензиран капацитет (тона)
1998	5	98 100
1999	23	254 255
2000	36	381 685
2001	35	393 385

Източник: Национална служба по зърното

* За периода 1998 – 2001 г. броят на лицензираните ПС е с натрупване.

Таблица II.71

Издадени складови записи и кредитиране срещу складови записи

Реколт на година	Складови записи (броя)	Вид зърно (тона)				Общо количество (тона)	Банки предоставящи кредити срещу складови записи в млн.лева						
		пшеница	ечемик	царевица	слънчоглед		СГ Експрес банк	Юнион банк	Бул банк	Евро банк	Оединена българска банка	Първа инвестиционна банка	Общо
1998	5	0	0	5 000	0	5 000	0,4	0,1	0	0	0,1	0	0, 6
1999	391	99 466	3 468	17 471	27 320	147 725	5	2	0	0	0,2	0	7, 2
2000	426	124 852	2 632	0	105	127 589	3,6	3	0,2	0,2	0,2	0	7, 2
2001	1 036	268 676	7 341	6 890	27 474	310 381	3,4	8,2	0,3	0,6	4	0,5	17, 1

Източник: Национална служба по зърното

Независимо, че броят на издадените складовите записи и размерът на отпуснатите кредити се увеличават, все още факторът, провокиращ интереса към съхранение в публичните складове в по-голяма степен е субсидията за съхранение, отколкото възможността за кредитиране.